

За авіакадри

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

Газета виходить із жовтня 1930 р.

ХАІ СЕРЕД ЛІДЕРІВ ВСТУПНОЇ КАМΠΑНІЇ 2026 РОКУ

2025–2026 навчальний рік почався зі змін у кадрових рішеннях щодо залучених до вступної кампанії. Так, доцентка кафедри мехатроніки та електротехніки Вікторія БУРДЕЙНА стала відповідальною особою за роботу Освітнього центру «Освіта-Україна». Ректор ХАІ Олексій ЛИТВИНОВ анонсував новий підхід до роботи й до стратегії взаємодії з абітурієнтами, що ми й побачили протягом року. Серед заходів, які збільшили залучення випускників і батьків, а також привернули увагу до університету, провели масштабні офлайн- та онлайн-формати. Дні відкритих дверей для всіх категорій, інформаційні відео, технологічні виставки, пробний НМТ, екскурсії та постійні зустрічі у всіх можливих форматах — ми використовували весь ресурс, аби побачити й поспілкуватися з нашими потенційними абітурієнтами. Зокрема, важливим фактором в інформуванні про заходи й про можливість під час вступу стала активна робота Консультаційного центру вступника. Підписання меморандумів із новими навчальними закладами, залучення нових партнерів і стейкхолдерів, широка рекламна кампанія в соціальних мережах — саме там, де більшість свого часу проводять як випускники, так і їхні батьки, — усе це вплинуло на результат, який фіксуємо сьогодні. Більшість ініціатив ми впроваджували першими — і це фірмовий знак ХАІ. Традиційні методи роботи також покращувалися, наприклад, виїзний захід «Всесвіт знань» отримав нове дихання з появою

маскота космонавта — талісмана університету. Усі ці кропіткі кроки неможливі без людей, які запалюють, без людей, які вірять, прагнуть кращих результатів, і без тих, хто довіряє і відкриває нові горизонти.

Сьогодні ХАІ — один з університетів, які демонструють найпомітнішу позитивну динаміку вступної кампанії. За офіційними даними вступної кампанії, лише дев'ять харківських закладів вищої освіти змогли збільшити кількість заяв порівняно з минулим роком — і Національний аерокосмічний університет «ХАІ» опинився серед лідерів, посівши 3-тє місце в місті (+1 205 заяв, загалом понад 5,2 тисячі)! Така статистика — це показник свідомого вибору абітурієнтів, які бачать майбутнє в авіації, ракетобудуванні, ІТ, передових технологіях і відновленні країни, довіри батьків, які знають, що диплом ХАІ — це затребуваність у всьому світі й міцний фундамент кар'єри, а також це результат запроваджених новацій і, зонайважливіше, злагодженої роботи всієї команди університету, яка щодня розвиває захищені простори, удосконалює програми й тримає найвищу планку якості попри війну й близькість до фронту.

Дякуємо кожному, хто вибрав ХАІ серцем і розумом! Ви вибрали не просто університет — ви стали частиною великої авіаційної родини!

МІЖНАРОДНЕ ВИЗНАННЯ НАУКОВЦІВ ХАІ

Професор Володимир ЛУКІН, завідувач кафедри інформаційно-комунікаційних технологій імені О. О. Зеленського ХАІ, і професор Вячеслав ХАРЧЕНКО, завідувач кафедри кібербезпеки та інтелектуальних інформаційних технологій ХАІ, член-кореспондент НАН України, увійшли до 5 % найкращих науковців світу за результатами міжнародного рейтингу *SciRank Global 2025*.

Відповідно до *SciRank Global Registry 2025*, учених незалежно верифіковано й зараховано до категорії *World's Top 5% Scientists*. У глобальному рейтингу професор Володимир Лукін посів 201 332-ге місце, а професор Вячеслав ХАРЧЕНКО — 778 005-те місце, що підтверджено офіційними сертифікатами *SciRank Global*.

Рейтинг *SciRank Global* формується на основі комплексного бібліометричного аналізу, який враховує публікаційну активність, цитованість наукових праць та інші показники міжнародного наукового впливу. Увійти до 5 % найкращих науковців світу — свідчення високого рівня дослідницької діяльності, міжнародного авторитету й вагомго внеску в розвиток сучасної науки.

Щиро вітаємо Володимира Васильовича й Вячеслава Сергійовича з визначною міжнародною відзнакою! Бажаємо нових наукових відкриттів і досягнень, які й надалі зміцнюватимуть авторитет ХАІ у світовому науковому просторі!

ТРИМАЄМО СВІТОВУ ПЛАНКУ ЯКОСТІ

Попри повномасштабну війну й постійні обстріли Харкова, XAI продовжує розвиватися, здобуваючи вагомі перемоги на міжнародній арені. Незламність колективу й висока якість роботи закладу цього літа отримали одразу два підтвердження.

У міжнародному рейтингу *Webometrics* за липень 2026 року університет продемонстрував один із найкращих результатів за останні роки, піднявшись одразу на 1380 позицій у світовому рейтингу, що дало змогу посісти 2858-ме місце серед понад 32 тисяч університетів світу. Серед закладів вищої освіти України університет кардинально покращив свою позицію, перемістившись із 25-го на 12-те місце й впевнено ввійшовши до лідерів країни. Особливо показовими стали результати за ключовими індикаторами рейтингу: *Impact* — покращення на 4252 позиції, *Openness* — покращення на 2544 позиції, *Excellence* — покращення на

1569 позицій. Цей успіх означає значне посилення міжнародної видимості XAI, відкритості наукових результатів і глобального академічного впливу вишу.

Якість освітніх процесів і наукових досліджень університету також отримала чергове офіційне визнання. XAI успішно пройшов ресертифікаційний аудит від *Bureau Veritas Certification* — однієї з найавторитетніших і найсуворіших сертифікаційних організацій у світі. Аудитори прискіпливо оцінювали все: від викладання до організації наукових розробок — і університет знову підтвердив відповідність вимогам стандартів ISO 9001:2015 і ДСТУ ISO 9001:2015, отримавши новий сертифікат, що діятиме до 13 червня 2029 року. Це досягнення доводить, що внутрішні університетські системи працюють злагоджено, а освітні програми регулярно оновлюються й чітко відповідають реальним запитам сучасного ринку.

За кожною із цих цифр і за цим сертифікатом стоять конкретні люди й тисячі годин щоденної спільної роботи науковців, викладачів, співробітників і студентів. Навіть тоді, коли Харків живе під звуки повітряних тривог, команда університету продовжує розвивати цифрову інфраструктуру, міжнародні партнерства й відкриту науку. XAI укотре доводить, що війна не змогла зупинити української науки. Ми не просто зберігаємо університет, а тримаємо світову планку якості й впевнено формуємо майбутнє української авіаційної, космічної та інженерної освіти. Дякуємо кожній і кожному, хто своєю невтомною працею щодня наближає нові перемоги XAI й України!

Центр зв'язків з громадськістю

НОВИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ: УТВОРЕНО НАГЛЯДОВУ РАДУ

Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут» зробив важливий стратегічний крок на шляху до зміцнення інституційної спроможності, розвитку партнерства з державою, бізнесом і науковою спільнотою. Наказом Міністра освіти і науки України від 23.07.2026 № 1229 утворено Наглядову раду — орган стратегічного управління, який об'єднав провідних представників промисловості, науки, високотехнологічного бізнесу, оборонного сектору України.

До складу Наглядової ради ввійшли керівники провідних українських підприємств, міжнародних IT-компаній, представники академічної науки, оборонно-промислового комплексу й органів державної влади, чий професійний досвід і стратегічне бачення сприятимуть реалізації амбітних цілей університету.

Наглядову раду очолив Віктор Петрович ІВАНЧИК — генеральний директор ТОВ Фірма «АСТАРТА-КИЇВ». Заступником голови Наглядової ради став Ігор Анатолійович ШИПУЛЬ, директор ТОВ «Харківський машинобудівний завод «ФЕД»». Секретарем Наглядової ради обрано Наталію Вікторівну ДЕМЧЕНКО — адвокатку й фізичну особу-підприємця.

Наглядова рада стане платформою для посилення конкурентоспроможності університету, розширення міжнародного співробітництва, залучення інвестицій і реалізації масштабних інноваційних проєктів. Утворення Наглядової ради відкриває нові можливості для розвитку XAI як університету світового рівня, здатного формувати інженерну еліту, створювати передові технології та робити вагомий внесок у відновлення, безпеку й технологічне майбутнє України.

ПЛЕКАЄМО УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО ДО ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Напередодні Дня Незалежності України в ХАІ відбувся загальноуніверситетський диктант «День, народжений незалежністю». Для нашої спільноти ця подія вже стала традицією — зібратися разом у щирому колі однодумців та у веселій і творчій атмосфері перевірити свої знання української мови.

Текст диктанту був присвячений нашій незалежності — її справжній ціні, спільній історії та усвідомленню того, що означає бути українцем сьогодні.

Після написання диктанту на найуважніших, як завжди, чекали приємні нагороди, які на засіданні ректорату вручив ректор ХАІ Олексій ЛИТВИНОВ. Переможці диктанту «День, народжений незалежністю»:

1-ше місце — Дмитро ОЛІЙНИК, начальник відділу організації та впровадження науково-дослідних робіт;

2-ге місце — Ірина БИЧКОВА, старша викладачка кафедри систем управління літальних апаратів;

3-тє місце — Євгеній КРУЧИНА, технік I категорії кафедри інформаційних технологій проектування.

Вітаємо переможців! Щиро дякуємо кожному, хто долучився. Саме такі моменти єднають і тримають родину ХАІ разом!

Центр зв'язків з громадськістю

КАРПАТСЬКІ КАНІКУЛИ Й СВЯТКУВАННЯ ДНЯ МОЛОДІ

ХАІ в Карпатах — традиційний літній відпочинок напередодні нового навчального року. Наповнитися спокоєм і насолодитися красою природи, підкорити гори й зафіксувати нові спогади, познайомитися із культурою Закарпаття й відчути особливу атмосферу пригод. Подорожі — це завжди корисно, а в компанії хайовців це ще й весело. Нові знайомства, нові локації, нові емоції та перші сходження Карпатськими горами.

Серед цікавих і знакових маршрутів наші здобувачі освіти відкрили для себе Свидовецький хребет, заповідник «Скелі Довбуша», курорт Буковель, а ще відвідали Яремче, Кваси, Рахів і, звісно, спробували Карпати на смак.

До організації оздоровчого туру долучилися профспілка здобувачів освіти й адміністрація університету, за що безмежно дяку-

ємо! А також дякуємо за подарунок для оркестру ХАІ, який також долучився до групи.

Під час карпатських пригод студенти ХАІ оздоровилися й набралися сил, а повернувшись додому, відсвяткували День молоді — подію, що зібрала активних, талановитих і небайдужих юнаків і дівчат Харківщини. Свято стало для молоді чудовою нагодою зустрітися з однолітками, поспілкуватися, зарядитися новими ідеями й просто провести час разом у рідному Харкові.

Канікули видалися емоційними, насиченими й такими, що надихнули не лише мріяти про майбутнє, а створювати його: навчатися, працювати, волонтерити, започатковувати власні проєкти, розвивати місто й країну!

Центр зв'язків з громадськістю

ТРІУМФ АВІАМОДЕЛІСТІВ У КАРАБАХУ Й СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ХАІ ТА АЗЕРБАЙДЖАНУ

Делегація Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» на чолі з ректором Олексієм ЛИТВИНОВИМ і за участі проректора з НПР та міжнародних зв'язків Мікаїла ГАРАЄВА здійснила робочий візит до Азербайджанської Республіки. Головним приводом для поїздки стала участь юних авіамоделістів ХАІ в показовому авіамоделному шоу й Фестивалі аерокосмічного моделювання 2026 р., який відбувся на території Міжнародного аеропорту м. Фізулі (Карабах) за сприяння Міністерства молоді і спорту Азербайджану, Центру інновацій і Національної академії авіації. За підсумками змагань **українська команда здобула перше місце в номінації «За найкраще виконання фігур вищого пілотажу»**, продемонструвавши високий рівень професійної підготовки, технічної майстерності й інженерної творчості. Для молодих спортсменів поїздка стала можливістю не лише виступити й розпочати підготовку до наступних етапів Кубка світу в Італії та Іспанії, а й знайти нових друзів і зміцнити міжкультурні зв'язки. Ректор університету привітав команду з успіхом і висловив сподівання, що наступний аналогічний фестиваль прийматиме Харків.

Водночас зі спортивною програмою керівництво ХАІ проводило активну роботу щодо розширення міжнародного співробітництва. Зокрема, відбувся візит до Посольства України в Азербайджані, де під час зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом України Юрієм ГУСЕВИМ було обговорено поточний стан і перспективи двостороннього співробітництва, пріоритети гуманітарної взаємодії, підтримку української діаспори й координацію зусиль для реалізації спільних освітньо-наукових проєктів. Сторони підкреслили важливість поглиблення українсько-азербайджанських відносин у контексті забезпечення суверенітету й територіальної цілісності України, а Посол щиро привітав команду з перемогою. Крім того, представники ХАІ відвідали Національну академію авіації Азербайджану, оглянули її

матеріально-технічну базу, тренінгові центри, наукові лабораторії та поспілкувалися зі слухачами щодо майбутніх спільних ініціатив і запозичення досвіду.

У контексті поглиблення двостороннього партнерства ХАІ відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол України в Азербайджанській Республіці Юрій ГУСЕВ. Під час візиту дипломат ознайомився з освітнім і науково-технічним потенціалом університету, його сучасною інфраструктурою, навчальними й дослідницькими лабораторіями, авіаційними моделями, обладнанням для 3D-друку й VR-технологіями. Особливу увагу було приділено розвитку міжнародного академічного співробітництва: Юрій ГУСЕВ висловив **підтримку проєкту університету щодо реалізації програми подвійного диплома спільно з азербайджанським авіаційним ЗВО**, а також обговорив перспективи академічних обмінів і поглиблення співпраці у сфері авіаційних, інженерних і цифрових технологій.

Центр зв'язків з громадськістю

ЛІТНЄ СТАЖУВАННЯ В РИЗІ

Співробітники кафедри інформаційних технологій проєктування ХАІ взяли участь у міжнародній літній школі з безпілотних систем *Swarm & Detect: Next-Gen UAV in Smart City*, яка цього місяця проходила в Ризі на базі Ризького технічного університету (RTU).

Тематика школи безпосередньо пов'язана з напрямками роботи кафедри й підготовкою фахівців за спеціальністю «Інтелектуальні безпілотні транспортні засоби». Програма поєднувала теоретичну підготовку з практичними заняттями. Учасники набули досвіду роботи з безпілотними системами, опанували складання й тестування БпЛА, програмування ройових систем, планування польотів і навігацію, а також керування FPV-дронами — від тренувань у симуляторі до практичних польотів. Особливу увагу під час навчання в школі приділили сучасним технологіям розвитку інтелектуальних безпілотних систем: штучному інтелекту, комп'ютерному зору, навігації, сенсорним і радарним технологіям.

Участь у міжнародній літній школі стала для представників ХАІ можливістю вдосконалити практичні навички

й ознайомитися із сучасними підходами до розроблення й застосування безпілотних систем. Здобуті знання й набутий практичний досвід можуть бути використані для подальшого розвитку освітнього процесу й підготовки фахівців у сфері інтелектуальних безпілотних технологій у ХАІ.

ПЕРШИЙ ВИПУСК РЕГІОНАЛЬНОГО ТРЕНІНГОВОГО ЦЕНТРУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, КІБЕРБЕЗПЕКИ ТА ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ

У ХАІ відбулася справді знакова подія — свій перший випуск відсвяткували слухачі курсів підвищення кваліфікації Регіонального тренінгового центру інформаційних технологій, кібербезпеки та захисту інформації. Ця ініціатива ректора ХАІ Олексія ЛИТВИНОВА стала реальною завдяки підтримці керівництва Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Головним завданням навчання була практична підготовка фахівців, здатних ефективно протидіяти сучасним кіберзагрозам, керувати ризиками й захищати критично важливу інформацію. Фінал програми — підсумковий кваліфікаційний тест, який усі учасники склали успішно, довівши високий рівень своїх знань і готовність одразу застосовувати їх на практиці.

Урочисте вручення свідоцтв здійснив керівник Регіонального тренінгового центру Вячеслав ХАРЧЕНКО, доктор технічних наук, професор і член-кореспондент НАН України. Вітаючи випускників, він наголосив на важливості

постійного професійного розвитку й підкреслив, що саме фахівці з кібербезпеки сьогодні відіграють вирішальну роль у захисті критичної інформаційної інфраструктури й зміцненні національної безпеки України.

Перший випуск — важливий етап для самого тренінгового центру, що підтверджує: співпраця університету з Держспецзв'язку дає реальний результат у підготовці кваліфікованих

кіберфахівців. Висловлюємо слова подяки тренерам Регіонального тренінгового центру ХАІ й фахівцям Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України за професіоналізм, відданість справі та якісну практико-орієнтовану підготовку слухачів. А випускників щиро вітаємо з новими професійними здобутками, упевненим розвитком і успіхами в зміцненні кібербезпеки України!

РОЗШИРЮЄМО ПАРТНЕРСТВА

Представники Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» узяли участь у заході, присвяченому розвитку технологічної та IT-сфери України, співпраці держави, бізнесу й освіти та підтримці прифронтових регіонів.

У відкритті заходу й церемонії нагородження взяли участь начальник Харківської ОВА Олег СИНЕГУБОВ, голова Харківської обласної ради Тетяна ЄГОРОВА-ЛУЦЕНКО та Харківський міський голова Ігор ТЕРЕХОВ. Під час основної дискусії, до якої долучилася представниця Міністерства цифрової трансформації України Оксана ФЕРЧУК, говорили про розвиток технологічного підприємництва, співпрацю держави й бізнесу, залучення інвестицій, підтримку інноваційних проєктів і збереження фахівців у прифронтових регіонах. Окремо обговорили роль університетів у цій екосистемі, зокрема співпрацю з бізнесом, розвиток сучасних лабораторій і створення умов для появи й розвитку нових технологічних рішень.

ХАІ, як і завжди, був представлений не лише своєю командою, а й випускниками. Сьогодні вони очолюють технологічні компанії

та працюють над розробками, які мають практичне значення для України.

Одним із результатів зустрічі стала домовленість про співпрацю у створенні програмних симуляторів для підготовки операторів БпЛА. Також планується спільна робота над дослідженнями й розробленням систем моніторингу з використанням комплексів дронів і наземних роботизованих платформ.

Серед організаторів заходу — команда проєкту EDIH, Східноукраїнського цифрового інноваційного хабу. ХАІ є одним з його ініціаторів і виконавців спільно з *Kharkiv IT Cluster* і *XHYPE*.

Для ХАІ такі зустрічі — це не просто обмін думками. Це нові контакти, партнерства з бізнесом, можливості для залучення інвестицій і реалізації спільних українських і міжнародних проєктів. І головне — можливість перетворювати університетські розробки на реальні технологічні рішення, потрібні Україні вже сьогодні.

Центр зв'язків з громадськістю

ВІТАЄМО З НАГОРОДОЮ!

Студент факультету авіаційних двигунів ХАІ Микита КОВАЛЬОВ став одним із 30 талановитих молодих людей Харківщини, яких цього року відзначили нагородою Харківської обласної ради «Майбутнє Харківщини». Урочисто відзнаку Микиті вручила голова Харківської обласної ради Тетяна ЄГОРОВА-ЛУЦЕНКО.

Нагорода, заснована у 2026 році, покликана підтримувати талановиту й активну молодь, яка вже сьогодні своїми досягненнями робить внесок у розвиток Харківщини: у навчанні, науці, творчості, спорті, громадській і волонтерській діяльності.

Микита навчається в ХАІ за спеціальністю 131 «Прикладна механіка». Він демонструє високі результати в навчанні й активно займається науково-дослідною роботою у сфері прикладної механіки й робототехніки.

Саме такі молоді люди — освічені, талановиті, наполегливі й небабдужі — формують майбутнє Харківщини й України. Пишаємося студентами ХАІ! Щиро вітаємо Микиту із заслуженою відзнакою! Бажаємо нових досягнень, наукових відкриттів і перемог!

ПРОФЕСІОНАЛІЗМ, ВІДДАНІСТЬ І ЗДОБУТКИ: НАГОРОДЖЕННЯ ДО ДЕРЖАВНИХ СВЯТ

З нагоди Дня Харкова й Дня Незалежності України в ХАІ відбулася урочиста церемонія нагородження працівників університету.

Під час засідання ректорату ректор ХАІ Олексій ЛИТВИНОВ під оплески присутніх привітав і відзначив колег, чия щоденна праця є важливою частиною життя університету.

Відзнаки найкращих кураторів ХАІ за підсумками 2025–2026 навчального року отримали:

- Катерина МАЙОРОВА — факультет літакобудування;
- Олександр ГНИТЬКО — факультет авіаційних двигунів;
- Дмитро СОКОЛ — факультет інтелектуальних систем управління;
- Катерина МСАЛЛАМ — факультет ракетно-космічної техніки;
- Вікторія ДУЖА — факультет радіоелектроніки, комп'ютерних систем та інформаційних технологій;
- Євгенія СОКОЛОВА — факультет програмної інженерії та бізнесу;
- Оксана КУЛІКОВА — гуманітарно-правовий факультет.

Ще одним важливим моментом церемонії стало вручення дипломів докторам філософії (PhD). Документи про здобуття наукового ступеня отримали Валерія ТУРСЬКА, Ельвіра СЕІДОВА-БОГОСЛОВСЬКА, Сергій КРИПІН та Олексій ПУШИЛІН.

За багаторічну працю, значні досягнення, високий професіоналізм, зразкове виконання посадових обов'язків і вагомий внесок у розвиток освіти і науки подяками ХАІ відзначено:

- Ірину БИЧОВУ — старшу викладачку кафедри систем управління літальних апаратів;
- Вікторію БУРДЕЙНУ — доцентку кафедри мехатроніки та електротехніки;
- Федора ГАГАУЗА — в. о. завідувача кафедри композиційних конструкцій та авіаційного матеріалознавства;

- Анастасію ДЕРЕВ'ЯНКО — фахівчиню відділу маркетингу та брендингу Центру стратегічного розвитку та публічного позиціонування;
- Аїду ЖУВАК — провідну фахівчиню відділу діловодства та архіву;
- Наталю КОТЛЯР — завідувачку лабораторії кафедри мехатроніки та електротехніки;
- Олену МКРТИЧЬЯН — старшу викладачку кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування;
- Ольгу ОДОКІЄНКО — фахівчиню-психологиню І категорії відділу навчально-виховної роботи Центру якості освіти, ліцензування та акредитації;
- Тетяну ШЕВЧЕНКО — інженерку І категорії кафедри мехатроніки та електротехніки.

Грамотою ХАІ нагороджено Олену БЕТІНУ — доцентку кафедри конструкцій і проектування ракетної техніки.

Почесними грамотами ХАІ вшановано:

- Наталію МАРЧЕНКО — завідувачку лабораторії кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування;
- Олександра ПРОКОПЕНКА — начальника відділу навчально-виховної роботи Центру якості освіти, ліцензування та акредитації;
- Дениса ТКАЧЕНКА — доцента кафедри міцності літальних апаратів.

Почесною відзнакою «Зірка ХАІ» удостоєно Ніну СІКУЛЬСЬКУ — редакторку І категорії редакційно-видавничого відділу.

Щиро вітаємо всіх нагороджених! Дякуємо за професіоналізм, відданість своїй справі й щоденну працю заради ХАІ!

Центр зв'язків з громадськістю

СПОРТ

ІСТОРИЧНА ПЕРЕМОГА

Студент факультету літакобудування ХАІ Олексій КОСИЛО став віцечемпіоном Європи з авіамоделного спорту, виборовши срібну нагороду в класі F1A (планери) на Чемпіонаті Європи, що відбувся в місті Прилеп (Північна Македонія).

Це досягнення без перебільшення є історичним. Олексій КОСИЛО став другим спортсменом в історії незалежної України, який зумів піднятися на п'єдестал Чемпіонату Європи в найпрестиж-

нішому класі F1A. До нього це двічі вдавалося лише легендарному українському спортсмену Віктору СТАМОВУ — у 1997 й 2013 роках. Відтоді українські авіамоделісти понад десять років не здобували медалей у цій дисципліні.

Олексію, щиро вітаємо тебе з визначною перемогою! Бажаємо нових рекордів, сміливих інженерних ідей і нових висот і в небі, і в навчанні!

Центр зв'язків з громадськістю

СВЯТКОВА ЕСТАФЕТА НА СТАДІОНІ ХАІ

23 серпня, у День Державного Прапора України та День міста Харкова, на стадіоні ХАІ знову було сонячно, спортивно й по-справжньому святково. Тут зібралися спортсмени, любителі бігу й однодумці, яких об'єднують любов до спорту й рідного міста.

На спортивній базі кафедри фізичного виховання, спорту та реабілітації ХАІ вже вшосте відбулася легкоатлетична естафета RELAY RACE 25×400 м від TOTAL RUN. Цього разу на старт вийшли 12 команд. 25 учасників долали по 400 метрів — разом 10 кілометрів командного бігу. На доріжці точилася справжня спортивна боротьба, а навколо панувала дружня атмосфера й шалена підтримка вболівальників.

Перед стартом учасники вшанували хвилиною мовчання пам'ять загиблих: згадали тих, хто віддав життя за Україну сьогодні, і тих, хто 83 роки тому визволяв Харків. А далі пролунало: «На старт!» — і стадіон вибухнув оплесками.

Ідейний натхненник та організатор змагань — Денис ВИННИКОВ, багаторазовий призер Чемпіонату України з бігу по шосе серед ветеранів, він уже багато років популяризує біг у Харкові. Дякуємо Денису й команді TOTAL RUN за цю традицію!

Учасники забігу також висловили щиру вдячність ректору ХАІ

Олексію ЛИТВИНОВУ за можливість провести чергові легкоатлетичні змагання на спортивній базі університету.

Дякуємо кафедрі фізичного виховання, спорту та реабілітації ХАІ, усім спортсменам і вболівальникам за енергію, підтримку й любов до Харкова!

Центр зв'язків з громадськістю

МЕДІАПРОСТІР

ХАІ В ТРІЙЦІ НАЙПОПУЛЯРНІШИХ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ НА YOUTUBE!

Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут» увійшов до трійки університетів України з найбільшою кількістю підписників на YouTube за рейтингом uniRank 2026.

За даними рейтингу, станом на серпень 2026 року YouTube-канал ХАІ має 20 900 підписників. За цим показником університет посідає 2-ге місце серед українських закладів вищої освіти.

Окремо варто відзначити показник середньої кількості переглядів відео ХАІ — 3 533 перегляди на відео. Це один із найвищих показників серед лідерів рейтингу.

Рейтинг uniRank YouTube University Ranking оцінює популярність університетів на YouTube за кількістю підписників. Дані для рейтингу були зібрані в серпні 2026 року. При цьому сам uniRank наголошує, що рейтинг є показником популярності університету на платформі, а не оцінкою якості освіти чи академічних послуг.

20 900 підписників — це 20 900 людей, які стежать за ХАІ, його подіями, наукою, студентським життям та історіями університету. Дякуємо, що дивитесь, підписуєтесь й залишаєтесь з ХАІ!

YouTube

КАНАЛ

РЕЙТИНГ
UNIRANK 2026

ОЗНАЙОМИТИСЯ
З ВИПУСКОМ МОЖНА
ЗА QR-КОДОМ

ПРЕМ'ЄРИ СЕРПНЯ НА YOUTUBE

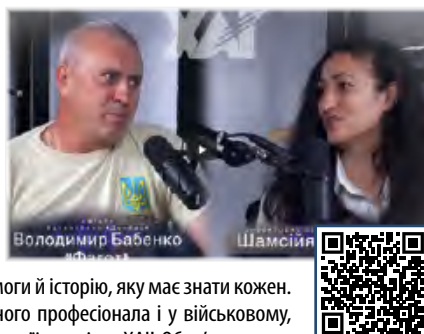
#ХАІподкаст — дайджест новин про життя університету й новий формат спілкування зі спільнотою Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут». Ведуча програми — Шамсійя Мусаєва, директорка студентського клубу ХАІ.

Сезон 2. Випуск 19. Володимир Бабенко (Фагот).

Про війну, Іловайськ, полон і патріотизм

До Дня захисників і захисниць та Дня українського козацтва — особливий випуск. У студії — Володимир Бабенко, випускник 3-го факультету 1992 року, патріот, учасник Майдану, офіцер батальйону «Донбас» із позивним Фагот.

Про російсько-українську війну 2014–2025 рр., про Іловайськ, про полон і повернення. А ще про непохитну віру в Україну, про неминучість нашої перемоги й історію, яку має знати кожен. Про бекграунд ХАІ як основу становлення затребуваного професіонала і у військовому, і в цивільному житті. Історична постать — гордість нації, гордість ХАІ! Обов'язково до перегляду!

Читайте випуск газети «За авіакадри» № 7 за липень 2026 року на нашому сайті, якщо пропустили!

У цьому випуску: держнагороди молодим ученим ХАІ, відбудова 307-ї аудиторії після обстрілу й роботи над новими укриттями, а також успіхи в рейтингах THE та uniRank, міжнародні проекти з НАТО, вступна кампанія, виступи авіамоделістів на Кубку світу й RoboFest Odesa і, звісно, прем'єри на YouTube.

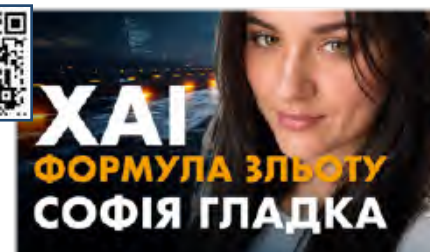
Традиційне видання Національного аерокосмічного університету «ХАІ», що виходить із 1930 року.

Проект «ХАІ. Формула зльоту» — розмови з тими, хто злетів і не забув, звідки стартував. Випусковий редактор і ведучий програми — Ігор Діденко. Проект реалізовано Центром зв'язків з громадськістю ХАІ.

Випуск 25. Софія Гладка — від ХАІ до Канади через Erasmus+

Софія Гладка — випускниця кафедри прикладної лінгвістики ХАІ 2023 року. Після навчання за програмою Erasmus+ в Італії продовжила освіту в Канаді, а сьогодні, працюючи координаторкою програм з навчання англійської мови в Конгресі Українців Канади в провінції Саскачеван, допомагає українцям адаптуватися до нового життя.

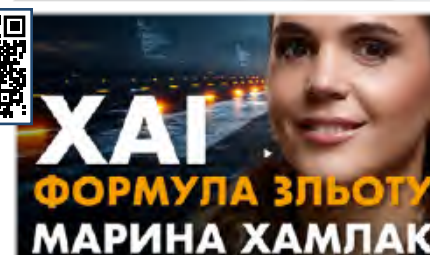
У розмові з Ігорем Діденком — про студентські роки в ХАІ, участь у програмі Erasmus+, навчання в Італії, переїзд до Канади, адаптацію в новій країні, роботу з українцями, які розпочинають життя за кордоном, силу знання мов і можливості, які відкриває міжнародна освіта.

Випуск 26. Марина Хамлак — від ракетно-космічної техніки до Boeing у США

Марина Хамлак — випускниця ХАІ 2016 року факультету ракетно-космічної техніки. Після навчання працювала в ДП «Антонов», брала участь у міжнародних проектах Boeing, перейшла в ІТ, відкрила власну компанію в США, а сьогодні працює Program Manager у Boeing Commercial Airplanes.

У розмові з Ігорем Діденком — про ХАІ як професійний старт, перші кроки в авіації, роботу в «Антонові», міжнародні проекти Boeing, перехід з інженерії в ІТ, переїзд до США, власний бізнес і повернення до авіації вже на новому рівні. Про сміливість змінювати напрям, починати спочатку й ухвалювати рішення, які можуть змінити професійне життя.

ЗАСНОВНИК
Ідентифікатор медіа № R30-05507
(Протокол № 25 від 26.09.2024).

Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

61070, Україна, м. Харків, вул. Вадима Манька, 17

Номер підготовлено і зверстано в редакції газети «За авіакадри»

Телефон: +38 (057) 788 42 47 E-mail: pr@khai.edu

**НАД НОМЕРОМ
ПРАЦЮВАЛИ**

Шамсійя Мусаєва

Олександр Кушнарченко

Ігор Діденко

Тетяна Козіна

Анна Литвин

Олена Литвин

ВИГОТОВЛЮВАЧ

Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

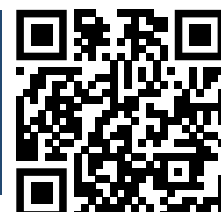
61070, Україна, м. Харків, вул. Вадима Манька, 17

Реєстраційне свідоцтво: серія ДК № 391 від 30.03.2001

Наклад 100 пр.

Замовлення № 200-26

Газета розповсюджується безкоштовно

АСПІРАНТУРА ХАІ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД (ЛЮДИ, ПОДІЇ, ФАКТИ)

Системна підготовка науково-педагогічних кадрів розпочалася в ХАІ з відкриття аспірантури в грудні 1930 року. Перші довоєнні набори були зорієнтовані на провідні кафедри, де успішно почали формуватися наукові школи, а також ефективно виконувалися науково-дослідні роботи спільно з передовими авіаційними підприємствами й конструкторськими бюро. Організація науково-освітнього процесу підготовки аспірантів у той час базувалася на невеликому досвіді підготовки науково-педагогічних кадрів, який мали перші наукові керівники. Найбільш проблемними питаннями були розроблення навчальних програм з основ наукових досліджень і науково-дослідної роботи в закладі вищої освіти, підготовка наукових керівників аспірантів за єдиною системою відповідно до їхніх наукових спеціальностей, практичне опанування ефективних форм і методів навчання.

Становлення аспірантури відбувалося завдяки власним обґрунтованим поглядам керівництва, яке вже тоді чітко уявляло місію, бачення й унікальність ХАІ. Особливий стиль наукового керівництва аспірантами задавали видатні педагоги-вчені, такі як, наприклад, академік Г. Ф. Проскура, член-кореспондент Академії наук УРСР Н. І. Ахієзер та ін. Вони звертали особливу увагу на плідну взаємодію із завідувачами аспірантури, спрямовували їхню діяльність на забезпечення зв'язку аспірантів із провідними авіапідприємствами й конструкторськими бюро. ХАІ уже в довоєнний час мав визнані заслуги в підготовці як конструкторів, так і тех-

**Олексій Павлович САПОГОВ —
завідувач аспірантури ХАІ
1968–1992 рр.**

нологів, вирізнявся власним досвідом створення на базі закладу оригінальних зразків авіатехніки, призначеної для серійного виробництва. Усе це надихало перших аспірантів і закладало фундаментальні основи підготовки наукових кадрів, впливало на діяльність керівництва відділу аспірантури. Також суттєвий вплив на становлення аспірантури й підготовку науково-педагогічних кадрів у ХАІ мав видатний авіаконструктор Й. Г. Неман. Окремо слід відзначити роль завідувачів аспірантури в підготовці науково-педагогічних кадрів ХАІ й проаналізувати найкращі історичні приклади.

Одним із вдалив прикладів є діяльність Олексія Павловича Сапогова, який у 1968–1992 роках обіймав посаду завідувача аспірантури ХАІ. Пам'ять про

нього з особливою повагою зберігають і дотепер ветерани ХАІ. Олексій Павлович був людиною з унікальною біографією: кадровий офіцер, під час Другої світової війни служив у розвідвальних органах штабів стратегічних об'єднань, був нагороджений чотирма бойовими орденами, мав багатий викладацький досвід. Його аналітичні здібності відображено в наукових працях із військового мистецтва, а також з історії розвитку техніки. Олексій Павлович мав особистий погляд на методологію наукових досліджень у вибраній ним науковій сфері.

Призначення О. П. Сапогова на посаду завідувача аспірантури ХАІ наприкінці 60-х років було закономірним: в інституті почався інтенсивний розвиток космічної тематики, налагоджувалися зв'язки із військовими замовниками. Деякі наукові роботи мали конфіденційний характер. Тодішні ректор ХАІ М. А. Масленников, який був знавцем тонкощів кадрової роботи, і проректор з НДР А. К. Баєв чітко оцінили можливості Сапогова для виконання ним обов'язків не тільки завідувача аспірантури та координатора наукової роботи, а й фахівця в роботі з інформацією обмеженого доступу.

Особливістю діяльності О. П. Сапогова був акцент на роботі з науковими керівниками аспірантів, а також завідувачами кафедр, на базі яких проходила підготовка. Як завідувач аспірантури він чітко відстежував зв'язок тем дисертаційних досліджень із дванадцятьма основними на той час напрямками наукової роботи ХАІ. У роботі з аспірантами Олексій Павлович спирався на досконале знання їхніх особистих якостей, які він визначав ще на етапі відбору й вступу кандидатів в аспірантуру. Характеристики аспірантів, які складав Сапогов, заслуговують на окреме вивчення. Слід зауважити, що Олексій Павлович ретельно спостерігав за кар'єрним зростанням і науковою діяльністю кожного випускника аспірантури, на підставі цього аналізував свою діяльність, вносив відповідні корективи.

Колеги й керівництво інституту відзначали такі особливості його роботи:

- ⇒ здатність налагоджувати ефективну взаємодію аспірантів із науковими керівниками, а також на рівні

Ректор ХАІ Микола Арсентійович МАСЛЕННИКОВ і завідувач кафедри конструкуцій літаків, генеральний конструктор Олег Костянтинович АНТОНОВ

кафедр та інституту загалом для вирішення комплексних завдань авіакосмічної галузі;

⇒ орієнтація на отримання наукових результатів подвійного призначення, придатних для використання в цивільній і військовій сферах, а також налагодження зв'язків зі структурами головного військового замовника й з організаціями-виконавцями військових замовлень;

⇒ глибоке розуміння основ планування наукових досліджень, здатність передбачати зміни поколінь зразків авіакосмічної техніки й воєнних концепцій;

⇒ відмінні практичні навички в пошуку й аналізі іноземної науково-технічної інформації, сформовані на базі досвіду роботи в розвідувальних органах стратегічного рівня, здатність до кваліфікованого диференціювання інформації, зокрема до виявлення достовірної інформації та розпізнання інформації рекламного або дезінформаційного характеру;

⇒ високі вимоги до забезпечення конфіденційності й режимності наукових досліджень;

⇒ ефективні форми взаємодії з проректорами з науково-дослідної роботи, деканами, а також із науковими керівниками, чітке забезпечення стійкості, безперервності й оперативності цієї взаємодії;

⇒ спонукання аспірантів до розвитку творчих здібностей шляхом залучення їх до винахідницької діяльності (саме в той період, у 1976 році, ХАІ посів перше місце се-

ред усіх вишів країни за результатами патентно-ліцензійної роботи).

Варто відзначити значний вплив життєвої позиції О. П. Сапогова на його оточення, насамперед на аспірантів і колег по роботі. Однією з людських якостей Олексія Павловича була чуйність, здатність бачити життєві проблеми людей. Достатньо навести один приклад. Обіймаючи посаду завідувача аспірантури й маючи достатній оклад, Сапогов двічі подавав заяви з проханням зменшити собі виплати на користь одного з колег. Юридично він обґрунтовував це можливістю скорочення свого робочого часу. Його прохання задовольнили, хоча він продовжував працювати повний робочий тиждень.

Вагомим показником ефективності 25-річної діяльності О. П. Сапогова на посаді завідувача аспірантури є майже стовідсотковий рівень захисту дисертацій у встановлений строк, а також значна кількість достроково захищених робіт.

Слід зазначити, що в 1974 році проблему підготовки науково-педагогічних кадрів у ХАІ було загалом розв'язано завдяки успішній діяльності відділу аспірантури.

Безсумнівно, історичний досвід завідування аспірантурою ХАІ на прикладі діяльності Олексія Павловича залишається актуальним, заслуговує на високу оцінку й адаптацію до сучасних умов.

Канд. військ. наук, доц. Тахір СУТЮШЕВ

